

Список літератури

1. Ванькович Д., Демчишак Н. Інвестиційний клімат в Україні та шляхи його поліпшення: економіко-правовий аспект // Економіст. — № 4. — 2007. — С. 79—81.
2. Гаврилюк О. В. Поліпшення інвестиційного клімату в Україні // Фінанси України. — 2009. — № 1. — С. 42—48.
3. Гайдуцький А. П. Оцінка інвестиційної привабливості економіки // Економіка і прогнозування. — 2004. — № 4. — С. 3—7.
4. Дрич А. Основні способи досягнення інвестиційної привабливості України / А. Дрич // Вісник НБУ. — 2010. — № 4. — С. 40—41.
5. Іванова А. Г. Інвестиційна привабливість України та шляхи її поліпшення / А. Г. Іванова, А. В. Череп // Формування ринкових відносин. — 2010. — № 5. — С. 76—79.
6. Держкомстат України www.ukrstat.gov.ua
7. Standard & Poor's підвищило рейтинги України Україна, 30 липня, <http://tsn.ua/>
8. Fitch підвищило Україні ще один рейтинг // Економічна правда <http://www.epravda.com.ua/news/2010/07/7/240904/>
9. Heritage Foundation / Wall Street Journal <http://www.heritage.org/index/Country/Ukraine>
10. <http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=1923&lang=1m>

УДК 331.2

М. Б. Махсма,

канд. екон. наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці,

Є. В. Козлов

канд. філософ. наук, старший викладач кафедри філософії, ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ІНВЕСТИЦІЙНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ

Розв'язання нагальної проблеми забезпечення ефективної зайнятості в аграрному секторі України залежить від багатьох факторів. Не останнє місце серед них займають процеси інвестування в сільськогосподарському виробництві. Оновлення матеріально-технічної бази аграрних підприємств, модернізація, реконструкція існуючих і зведення нових об'єктів виробничої інфраструктури сектору, без яких неможливо на сучасному етапі за-

безпечити його конкурентоспроможність, потребують значних капіталовкладень. Розвиток аграрного сектору є надзвичайно важливим для селян, оскільки виступає основною сферою прикладання їх праці.

Нині зайнятість в аграрному секторі економіки України характеризується доволі високим відсотком зайнятих (15 % зайнятого економічною діяльністю населення, яке виробляє майже 8 % ВВП), суттєвим скороченням чисельності зайнятих у громадському секторі (чисельність найманих працівників скоротилася до однієї третини порівняно з 2001 р.), переміщенням сільської робочої сили у відсталий, дрібний приватний сектор (на ОПГ приходить 55 % валової продукції сільського господарства [1, с. 141]) та іншими негативними тенденціями.

Особливостями інвестиційних процесів в аграрному секторі є дуже незначні обсяги інвестицій у сільськогосподарське виробництво, і відповідно низька їх питома вага в загальному обсязі інвестицій; малі обсяги інвестицій у основний капітал сільського господарства (9382 млн грн, або 6 % загального обсягу інвестицій); надзвичайно малі обсяги іноземних інвестицій у галузь (приблизно 900 млн дол. США, що відповідає приблизно 2 % прямих іноземних інвестицій). Найбільшими іноземними інвесторами українського сільськогосподарського виробництва є такі країни, як: Кіпр (більше третини інвестицій), Об'єднане королівство (15 %), США (7 %), Данія (6 %), Німеччина та Польща (приблизно по 4 %). Росія інвестує трохи більше 2 %, інші країни вкладають менше ніж по 1 % [2, с. 29—31].

Співставлення динаміки обсягів інвестування аграрного сектору та динаміки чисельності зайнятих у сільськогосподарських організаціях дозволяє констатувати обернену їх залежність. Зокрема, протягом минулого десятиріччя спостерігалось трикратне скорочення чисельності найманих працівників аграрних підприємств на фоні дев'ятикратного зростання обсягів інвестування галузі. На жаль, таке стрімке скорочення робочої сили в секторі не пов'язане з ростом економічної ефективності галузі, а спричинене дією цілої низки негативних факторів і політичного, і правового, і економічного, і демографічного характеру. Відсутність прямого впливу росту інвестицій на скорочення зайнятості в сільськогосподарському виробництві сьогодні підтверджує їх недостатність для забезпечення конкурентоспроможності галузі, а також про неефективність їх використання.

Незначні обсяги інвестування аграрного сектору свідчать про його непривабливість як об'єкту інвестування і для вітчизняних, і

для іноземних інвесторів. Причини його інвестиційної непривабливості такі ж, як і в економіці в цілому. Це і відсутність політичної стабільності, і висока корумпованість чиновництва, і великий податковий прес на інвестора, і складність та незрозумілість ведення бізнесу, і мінливість податкової системи, і відсутність розвинутої фінансової, виробничої інфраструктури, і багато інших.

Таким чином, для збільшення кількості сучасних робочих місць в аграрному секторі очевидною є необхідність збільшення обсягів його інвестування, а також забезпечення більш ефективного використання наявних інвестиційних ресурсів. На сучасному етапі забезпечення інноваційного розвитку сільського господарства потребує залучення коштів з усіх можливих джерел фінансування. Збільшенню обсягів інвестиційних ресурсів сприятиме розвиток інститутів фінансової, організаційної, інформаційної інфраструктури інвестиційної діяльності (зокрема, фондового ринку, інвестиційних фондів, ринку страхування, пенсійних фондів, зміцнення банківського сектора) з метою акумулювання фінансових коштів та інвестування їх у розвиток аграрного сектору.

З огляду на поки що недостатню розвиненість указаних інститутів фінансової інфраструктури, а також те, що в секторі склалася інвестиційна модель, у якій превалюють капіталовкладення з власних коштів аграрних підприємств, необхідним є підвищення їх прибутковості. У цих умовах на державу покладається складне завдання забезпечення правових, економічних, організаційних та інших умов ефективного функціонування сільськогосподарських організацій, з тим, щоб у них залишалось більше коштів на інвестиційну діяльність. Як свідчить досвід економічно розвинутих країн, це не єдина функція держави у забезпеченні ефективної інвестиційної діяльності. У соціально-орієнтованій ринковій економіці держава також повинна виступати інвестором. В аграрному секторі кошти державного та місцевого бюджетів доцільно спрямовувати у відновлення та розбудову сільської соціальної, культурної та побутової інфраструктури, що особливо актуально в кризових умовах, коли збільшення державних витрат на це забезпечує не тільки зростання попиту на робочу силу, а й сприяє зростанню сукупного попиту в економіці.

У цивілізованому суспільстві держава не може стояти осторонь, коли село дедалі більше зубожіє, деградує, вимирає. Адже однією з визначальних рис ментальності українського етносу є його невід'ємний зв'язок із землею. Уся українська національна культура споконвіку просякнута культом ушанування матінки-

землі-годувальниці. Тому питання забезпечення селян роботою з гідною оплатою сьогодні є не тільки завданням економіки праці, а й постає як питання збереження національних культурних традицій, самобутності та унікальності української нації.

Список літератури

1. Статистичний щорічник України 2009 р. — К.: Державне підприємств «Інформаційно-аналітичне агентство», 2010.
2. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності у 2008 р. Статистичний бюлетень. — К.: Держкомстат України, 2009.

УДК 336.77.067.22

О. С. Мельник,
аспірант кафедри банківських інвестицій,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ

За останні три роки в українській економіці спостерігається зниження обсягів промислового виробництва. Це пояснюється цілою низкою чинників. У першу чергу, звичайно, варто згадати світову економічну кризу, що розпочалася в 2008 році, наслідком якої стало обмеження доступу до фінансових ресурсів з боку підприємств, а також значне здорожчання фінансових ресурсів, зниження сукупного світового попиту та падіння світових цін на ряд видів продукції, що відображається і на попиту на продукцію вітчизняних компаній, що поставляється на експорт. У першу чергу це стосується продукції сировинного сектора і металургійного виробництва.

Необхідність мобілізації фінансових ресурсів економіки призвела до істотних трансформацій у кредитно-банківських системах розвинених країн. Основними тенденціями такої трансформації стали, зокрема, посилення концентрації та централізації кредитних установ, зростання ролі банків-гігантів, що діють як трансконтинентальні фінансові інститути, процеси універсалізації банків, загострення конкурентної боротьби всередині окремих груп фінансових посередників і між ними, дерегулювання банківського ринку, направленому на пом'якшення у галузі фінансової, у тому числі і інвестиційної діяльності. При цьому намітився